

Side, og jeg troer, man kunde nævne mange andre Exempler i denne Retning. Jeg troer saaledes, at, naar man vilde tage alvorligt fat paa dette Unde, forsøge det til Roden og virkelig afhjælpe det, saa maatte man gaa langt videre end til at indføre Examencommissioner, saa maatte man komme med ganske andre Midler. Jeg troer, det er en meget rigtig Tanke, der tidligere er fremsat heri Thinget eller i alt Fald antydet af den tidligere Cultusminister, idet han nemlig ønskede paa et Par Punkter at forsøge Universitetets Kræfter for saa at paalægge dem det dobbelte Hverv, bestemt at adstille de to Opgaver og forlange, at der paa een Gang skulde finde det Arbejde Sted, hvorved, om jeg saa maatte sige, Videnskabeligheden bestemt blev bragt frem, det specielt videnskabelige Arbejde i høiere Forstand, medens der paa den anden Side skulde være tilstrækkelige Cursus, Dvælses, aldeles bestemt afpassede efter de Studerendes Liv. Dette forekommer mig var en meget fornuftig Tanke, og jeg er overbevist om, at, naar et saadant Forslag blev gjort paa rette Maade, vilde der af de store Midler, her ere tilstede, ikke være Noget iveien for, at ogsaa Bevillingsmyndigheden vilde gaae ind derpaa. Jeg troer tillige, at der hensigtsmæssigt burde stee noget Andet i denne Retning, jeg troer ogsaa, at Examinerne i flere Henseender burde væsentlig omordnes, for at nævne et meget betydeligt Exempel: den retsvidenskabelige Examen. Jeg har saa ofte haft Leilighed til heri Thinget at fremhæve, hvorledes der ved hele vort Undervisningsvæsen findes de uheldigste Levninger af, hvad jeg maaskee i Korthed kan kalde Absolutismens System, en saadan bestemt afpælet Ordning og saadanne vilkaarligt trufne Ordninger, som ikke passe til de forhaandenværende Forhold i Modsætning til den større mere forskjelligartede Udvikling, der findes andre Steder, hvor man har frie Forhold og i det Hele mere har indrettet sig efter Livets Krav. Naar jeg f. Ex. seer hen til det juridiske Studium, saa kan jeg ikke Andet end finde det høist urimeligt, at den Mængde unge Mennesker, der ikke komme til Mere end et temmelig routinemæssigt Arbejde — det er jo dog kun en Deel af dem, som aspirere til de Stillinger,

hvortil der kræves en virkelig høiere juridisk videnskabelig Dannelse — skulle gaae en meget lang Række Aar og anvende deres bedste Tid, saa at de først i en senere Alder blive færdige, hvorefter der igjen oftere gaaer længere Tid, inden de kunne komme frem og saa først skulle lære det, som det egentlig gjælder om. Det forekommer mig, at Universitetets Examen heller ikke i og for sig er fuldkommen vel indrettet for dem, der foretage frie videnskabelige Studier; for dem vilde det være bedre, om man gif den Vej, som Tscherning engang anbefalede heri Salen, at man lod dem vælge enkelte Fag, idet den virkelige Videnskab altid netop kaster sig over enkelte Fag, hvorved ogsaa den virkelig videnskabelige Dygtighed bedst faaer Leilighed til at gjøre sig gjældende. Ligesom jeg altsaa troer, at Universitetsprofessorernes Arbejde burde noget omordnes, saaledes troer jeg det Samme er Tilfældet med Examinerne. Man kunde indrette en Slags Magisterconferentser, ligesom man ogsaa i andre Retninger benytter denne fortrinlige Form, og man kunde paa den anden Side maaskee indrette en Examen, som svarer til Noget af det, man har ved de svenske Universiteter, hvor der ikke for Alle stilles saadanne store Fordringer til den videnskabelige Uddannelse. Derved troer jeg, at man langt bedre og paa en ganske anden Maade vilde naae det, der væsentlig burde opnaaes, end igennem Examencommissioner. Det forekommer mig imidlertid ganske vist, at Misforholdelsen med den nuværende Ordning er saa berettiget, at, dersom Ministeren i Rængden med Held vil modsætte sig Indførelsen af Examencommissionerne — en Ordning, som jeg ikke troer i og for sig er hensigtsmæssig, om den end er bedre end den nuværende — saa maa han alligevel komme til en videregaaende Reform af denne Universitetets første.

H. C. D. Müller: Uagtet dette Spørgsmaal kan kaldes et brændende, ja endogsaa i den Grad brændende, at jeg troer, man ikke uden Grund kan sige, at det er begyndt at blive forkullet, skal jeg dog ligesom den ærede foregaaende Taler tillade mig ganske kort at udtale mig derom. Jeg har været